

LATVIJAS REPUBLIKAS FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS PADOME

Reģistrācijas nr. 90010248231, Smiļšu ielā 1, Rīgā, LV-1919

Fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojuma rekomendācijas

Galvenās rekomendācijas apspriešanai ar Saeimas Budžeta un finanšu komisiju

1. Ierosināt izveidot fiskālā nodrošinājuma rezervi 2016. gadam 26,9 milj. eiro vai 0,1% no IKP un 2017. gadam par 37,3 milj. eiro vai 0,13% no IKP apmērā.
2. Sagatavot pasākumus budžeta bilances mērķa sasniegšanai 2015. gadā un atbilstošām korekcijām 2016. gada gadskārtējā budžeta plānos, lai izvairītos no sekām, kuras iestātos Fiskālās disciplīnas likuma 11. panta noteikumu rezultātā, lai kompensētu trīs gadu laikā uzkrāto budžeta bilances mērķa neizpildi, kurai pārsniedzot 0,5% no IKP jāparedz budžeta bilances mērķa palielināšana (sagaidāma budžeta bilances mērķa neizpilde 2014. gadā par 0,3% no IKP).
3. Plānot rezerves fiskālajā telpā tālākajos Vidēja termiņa budžeta ietvara 2015.-2017.gadam likuma projekta gados, lai spētu adekvāti reaģēt uz mainīgo situāciju un realizēt Valdības prioritātes, ņemot vērā, ka 2015. gada un 2016. gada fiskālā telpa faktiski jau bija izsmelta pirms budžeta procesa uzsākšanas.
4. Sagatavot nodokļu politikas stratēģiju, vienlaikus ar Latvijas Stabilitātes programmas 2015.-2018.gadam izstrādi, kura ļautu efektīvi sasniegt Valdības mērķi – panākt nodokļu ieņēmumus 1/3 apmērā no IKP līdz 2018. gadam.

Pilns rekomendāciju saraksts diskusijai ar Finanšu ministriju

Nr.p.k.	Nodaļa	Rekomendācija
1.	3. Skaitlisko fiskālo nosacījumu izpildes novērtējums	Noslēgt sadarbības protokolu ar Finanšu ministriju (turpmāk – FM) par informācijas apmaiņu un sadarbību fiskālās disciplīnas uzraudzības jomā.
2.		Sagatavot pasākumus budžeta bilances mērķa sasniegšanai 2015. gadā un atbilstošām korekcijām 2016. gada ikgadējā budžeta plānos, lai izvairītos no sekām, kuras iestāsies Fiskālās disciplīnas likuma (turpmāk – FDL) 11. panta noteikumu rezultātā, lai kompensētu trīs gadu laikā uzkrāto budžeta bilances mērķa neizpildi, kurai pārsniedzot 0,5% no IKP jāparedz budžeta bilances mērķa palielināšana (sagaidāma budžeta bilances mērķa neizpilde 2014. gadā par 0,3% no IKP).
3.	4. Makroekonomikas apskats un izlaižu starpības	Aicināt FM sagatavot plašāku skaidrojumu par izlaižu starpību aprēķiniem, tai skaitā par ekonomisko būtību svarīgākajiem pieņēmumiem.
4.		Aicināt FM paskaidrot fiskālās politikas otrā principa, t.i. uzkrājumu veidošanas ievērošanu, saskaņā ar kuru budžets jāveido un jāizpilda ar pārpalikumu pozitīvas izlaižu starpības apstākļos, lai nodrošinātu ekonomikas cikla laikā sabalansētu budžetu, ja to ļauj ekonomiskā situācija.
5.		Plānot rezerves fiskālajā telpā tālākajos Vidēja termiņa budžeta ietvara 2015.-2017. gadam likuma projekta gados, lai spētu adekvāti reaģēt uz mainīgo situāciju un realizēt Valdības prioritātes, ņemot vērā, ka 2015. gada un 2016. gada fiskālā telpa faktiski jau bija izsmelta pirms budžeta procesa uzsākšanas.
6.		Pievienot Gadskārtējā budžeta un Ietvara likumu projektiem paskaidrojumu par plānotajām strukturālajām reformām, lai veicinātu ilgtspējīgu ekonomikas attīstību un efektīvāku budžeta resursu izlietojumu.
7.	5. Fiskālās politikas izaicinājumi	Sagatavot nodokļu politikas stratēģiju, vienlaikus ar Latvijas Stabilitātes programmas 2015.-2018.gadam izstrādi, kura ļautu efektīvi sasniegt Valdības mērķi – panākt nodokļu ieņēmumus 1/3 apmērā no IKP līdz 2018. gadam.
8.		Izskatīt nodokļu bāzes paplašināšanas iespējas, tai skaitā, pievienotās vērtības nodoklī, kas varētu tikt vienlaicīgi papildināts ar pasākumiem, kas mazinātu likmes paaugstināšanas ietekmi uz sociāli neaizsargātiem iedzīvotājiem.
9.		Pastiprināt normatīvo regulējumu, kas paredz "ēnu" ekonomikas ierobežošanas pasākumus.
10.		Izskatīt visu nodokļu atvieglojumu atcelšanas iespējas. Nodokļu sistēmas vienkāršošana, samazinot dažādo likmju un izņēmumu skaitu, atbalstītu Valsts ieņēmumu dienesta ikdienas darbu efektivitāti.
11.		Izskatīt iespējas aizvietot iedzīvotāju ienākumu nodokļa (turpmāk – IIN) likmes samazinājumu ar IIN neapliekamā minimuma palielinājumu, tādējādi samazinot nodokļu slogu zemāk apmaksātajiem darbiniekiem, veicinot nodarbinātības legalizāciju un iedzīvotāju vēlēšanos atgriezties darba tirgū nevis

Nr.p.k.	Nodaļa	Rekomendācija
		paļauties uz sociālajiem pabalstiem. Padome atbalsta plānus par progresīvā ar IIN neapliekamā minimuma ieviešanu.
12.		Izskatīt iespējas īpašuma nodokļu palielinājumam kopā ar kadastrālo vērtību pārskatīšanu, kas ļautu uzlabot vienlīdzību ienākumu sadalījumā. Rezidentiem, kas ilgstoši dzīvo teritorijās ar augstu kadastrālo vērtību, būtu jāļauj kapitalizēt pieaugošo īpašumu nodokli, norēķināšanās par kuru varētu tikt atlikta līdz īpašuma pārreģistrēšanai.
13.		Pārcelt atsevišķus valsts pārvaldes pakalpojumus uz privāto sektoru, tādējādi parādot skaidru stratēģiju samazināt sabiedrības izdevumus vidējā termiņā, piemēram, izpētīt iespēju lietot precīzāk mērķētus pabalstus un pakalpojumus, lai atbalstītu sabiedrības grupas, kurām īpaši vajadzīgs atbalsts un tādējādi palielinātu pabalstu un pakalpojumu efektivitāti.
14.	6. Fiskālo risku novērtējums un fiskālā nodrošinājuma rezerves atbilstība	Atbalstīt Valdības fiskālo risku deklarāciju ar Padomes ierosinājumiem.
15.		Sniegt atbilstošu informāciju sabiedrībai par valdības atbildības ierobežojumiem un veicināt privātas apdrošināšanas iegādi uzņēmumiem un mājsaimniecībām, lai samazinātu fiskālos riskus, kas saistīti ar stihisko nelaimju un biznesa riskiem.
16.		Uzlabot risku vadību tām valsts kapitālsabiedrībām, kas klasificētas vispārējās valdības sektorā, lai nodrošinātu iespēju saņemt savlaicīgu informāciju par darbībām, kas var radīt ietekmi uz fiskālās bilances vadību.
17.		Pārskatīt pašvaldību budžetu bilances realitāti ietvara likuma izstrādē ietvertajās prognozēs, ņemot vērā panāktās vienošanās sakarā ar pašvaldību aizņēmumu apmēru un līdzšinējās tendences
18.		Ierosināt izveidot fiskālā nodrošinājuma rezervi 2016. gadam 26,9 milj. eiro vai 0,1% no IKP un 2017. gadam par 37,3 milj. eiro vai 0,13% no IKP apmērā.